

Manuel Muñoz

DE CÒRRI

Lolita

A Madrid fa una tardor d'aigua. A Andalusia, a Múrcia, al País Valencià, a Catalunya, la pluja produeix inundacions i morts. Sembla que cada any siga més persistent la catàstrofe de la tardor. A Madrid, però, la pluja cau mansament sobre la catifa de fulles groguenques que cobreix el terra d'El Retiro. Sota la pluja suau Madrid ha soterrat Pasionaria, un dels símbols de la defensa de la ciutat contra el feixisme. Dolores morí quan començà a caure amb rapidesa l'última deixalla del stalinisme als països de l'Est. «Dolores, una flor del segle XX», diu en milers de cartells el Partit Comunista. I ja no és Dolores la flor. El seu soterrar, multitudinària manifestació de dol, n'ha descobert una altra. Es diu Lolita, Lolita Sergueieva Ruiz, i és néta de Pasionaria. La premsa ha recordat el passat: Pasionaria, la guerra civil, l'exili, la transició democràtica, i ha descobert el futur: la bellesa dels 29 anys de Lolita, nascuda a Moscou. La premsa ha reproduït la cara de Lolita com si fóra una actriu de cinema o una cantant *pop*. Lolita, que estudià periodisme a Moscou i és doctora en Filologia, ha publicat fins i tot

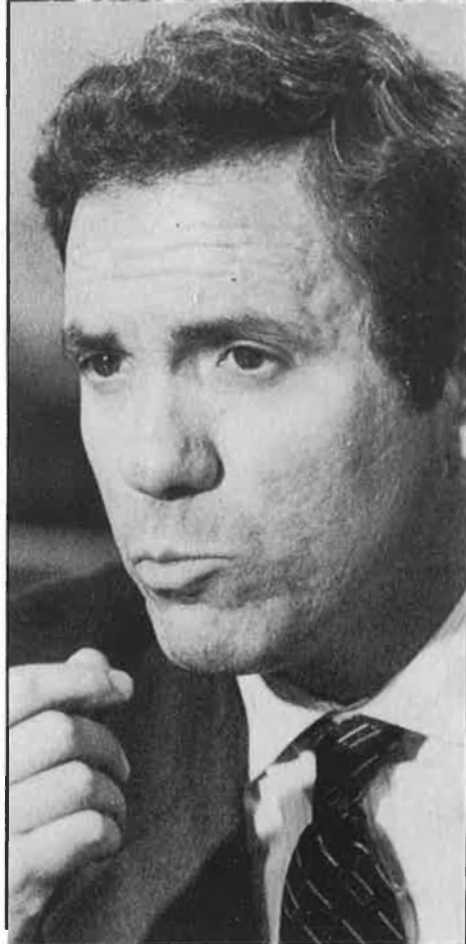
un reportatge sobre l'exili i la mort de la seua àvia.

Però ara Madrid ja no és la ciutat de la guerra civil, dels bombardejos alemanys, dels combats a la Ciutat Universitària, de les Brigades Internacionals i de l'Ernest Hemingway que utilitzava el *whisky* fabricat a Espanya com *after shave*. Si el soterrar de Pasionaria ha estat un pretext per a la nostàlgia, l'endemà un atemptat d'ETA al centre de la ciutat, també sota la pluja suau, fa caure bruscament sobre la realitat. Un comando de l'organització terrorista basca, assassina un tinent coronel de l'exèrcit de terra davant del Ministeri d'Agricultura i davant de l'estació d'Atocha. També hi ha guerra, però es una altra. El *comando Madrid* d'ETA obre la porta amb sang als seus amics de la coalició independentista basca Herri Batasuna, els quatre diputats que per primera vegada en la història d'aquesta formació política acudiran al Parlament espanyol de tant en tant per tal de defensar —diuen— que el govern negocia amb ETA. El fet és nou i sembla positiu, però encara hi ha una legislatura de quatre anys per davant.

Un matrimoni d'interessos

La majoria absoluta del PSOE no està segura quan escric aquestes ratlles, perquè depèn de la decisió del Tribunal Superior de Justícia de Múrcia, que ha de decidir si manté un diputat d'Esquerra Unida a Múrcia o dona l'escó al PSOE. El vot d'Herri Batasuna podria ser decisiu, però és massa prompte per a saber el seu comportament. El PSOE, pel seu compte, ha maniobrat ràpidament i ha cercat un matrimoni d'interessos amb un partit que li pot assegurar la majoria absoluta per a tota la legislatura, el Partit Nacionalista Basc (PNB). Txiki Benegas i Xabier Arzalluz podien haver dinat

en un *txoko* i hauria estat sens dubte més discret. Ho feren a l'hotel Ercilla de Bilbao, tot i ser una reunió secreta, i tothom se n'assabentà. Després de la reunió estava clar que hi havia acord: pacte per a assegurar la majoria absoluta del PSOE en les comissions parlamentàries, potser també per a la votació d'investidura de Felipe González, i fins i tot és possible que siga per a tota la legislatura. No és difícil arribar a aquest acord de matrimoni quan tots dos partits han mantingut unes llargues relacions prematrimonials sense problemes importants al govern basc. Pel que fa als detalls, sembla que la nòvia és el

PSOE perquè és qui ha de donar la dot. El PNB posa els vots i el PSOE, és a dir, el govern, els diners per a l'administració autonòmica basca. La realitat ha donat la raó a les previsions més assenyades: el pacte, si n'hi havia, seria amb el PNB, no amb Convergència i Unió. Al País Basc el PSOE i el PNB tenen electorats clarament diferenciats i els resultats de les darreres eleccions, amb el govern autonòmic de coalició, han estat bons per als

dos. A Catalunya és diferent: sembla molt clar que hi ha un sector d'electors que vota PSOE (PSC) en les generals però que vota CiU en les autonòmiques. I, a més, posats a donar diners, sempre eixirà el negoci més barat si es pensa en el País Basc, que és més petit. És clar: si el Tribunal Superior de Justícia de Múrcia no dóna finalment la majoria absoluta al PSOE, hi ha matrimoni PNB-PSOE per a molt de temps.

La por a l'esquerra

Quantes vegades els socialistes han dit que Arzallus era un capellà reaccionari! Ara tot ha canviat. Arzallus és un bon amic del partit i alguns socialistes caldria que seguiren el seu exemple en comptes de fer política fraccional. Això, política fraccional. Gent com Ricardo García Damborenea, com els membres d'Esquerra Socialista. Al cap i a la fi, però, allò d'Esquerra Socialista és una altra cosa, és una oposició, és clar, però familiar, mentre no deciden que tots els seus membres anar-se'n a IU. Bon vent i bona barca, però si arriba el moment. Guerra i Felipe no plorarien gaire, pel que sembla. De tota manera, allò de García Damborenea molesta més per la novetat. O torna a la disciplina de la majoria o el faran fora sense més explicacions. ¿Que cau el stalinisme? Això és allà. Ací, a més, no es diu stalinisme. Es diu disciplina de partit. ¿Per què no ha d'aprendre García Damborenea dels bons amics del partit, com Xabier Arzallus? Aquest sí que seria un bon militant del partit de Felipe González.

El president del govern, però, no es preocupa massa d'aquestes coses. El preocupa el nou govern, que no cal tampoc que siga massa nou. Un problema important és el Ministeri d'Afers Estrangers. Francisco Fernández Ordóñez, el seu actual titular no vol continuar-hi, malgrat que González li ha dit que voldria mantenir-lo. Ara com ara sembla que el substituirà Narcís Serra. No és que no li faça goig. És que ell —els guerristes en són partidaris decidits— voldria ser ministre d'Economia i Hisenda i oferir una política més socialdemòcrata i menys liberal als sindicats. És molt difícil aquesta possibilitat. Serra anirà, potser, a Afer

Exteriors i Carlos Solchaga —Boyer, vaja, com sempre— serà ministre d'Economia contra els sindicats i, si cal, també contra la patronal.

L'assumpte aquest del govern arriba a ser avorrit. Es pot dir que no canviarà molt, que Alfonso Guerra serà vicepresident del govern, que José Luis Corcuera mantindrà Interior si no fan ministre Antoni Asunción, cosa poc probable pel que sembla els darrers dies. Que Barrionuevo pot anar a Defensa, encara que no vol anar-hi, i que Rosa Conde i Matilde Fernández no ho tenen massa clar però igual no canvien. Javier Solana diu que mantindrà Educació i Ciència i el seu germà Luis continuarà com a ministre de Ràdio i Televisió. És curiós, ara hi ha eleccions cada quatre anys, però el govern canvia menys que en temps del dictador Francisco Franco.

El que sí que està canviant és el panorama periodístic. Hi ha a Madrid dos periòdics més que fa uns mesos: *El Mundo*, de Pedro J. Ramírez, ex-director de *Diario 16*, i *El Independiente*, de Pablo Sebastián. Aviat n'eixirà un altre, *El Sol*, dirigit per José Antonio Martínez Soler. Potser tot això no canviarà molt les coses, la vida quotidiana, però les direccions dels altres diaris estan nervioses i lleigixen cada dia amb por la competència. A més, Javier Baviano, que fou director general de l'empresa que edita *El País*, acaba d'arribar a *Ya*, un diari que semblava mort, amb la intenció de fer-lo reviscolar.

A Madrid cau la pluja mansament sobre les fulles groguenques. Pasionaria ha estat soterrada a uns metres de Pablo Iglesias i tota la premsa reproduïx la bellesa serena de la seua néta, una periodista de 29 anys que es diu Lolita.